

Зах зээлийн мэдээлэл

Эх сурвалж: ХЭХ материал, 2012¹

Эх сурвалж: Байгаль, орчин аялал жуулчлалын яам

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

Үндэсний статистикийн хорооны мэдээлснээр Монголын хилээр орсон дотоодын нийт зорчигчдын тоо 2005 оноос 2011 оны хооронд жил ирэх тусам нэмэгдсэн байна. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны мэдээлснээр аялал жуулчлалын салбарын орлого 2009-2011 онд 213-282 сая ам.доллар буюу 288-381 тэрбум төгрөг болж өссөн байна. Цаашид шинээр баригдахаар төлөвлөгдөж буй нисэх онгоцны буудал ашиглалтанд орж, шинээр олон улсын нислэгүүд нэмэгдэх тусам Монгол Улсыг зорих жуулчдын тоо өсөх боломжтой гэж үзэж байна.

Компанийн өсөлт, хөгжил

“Монгол шилтгээн” ХК нь Монголын эртний нийслэл Хар Хорин хотын загвар, үндэсний уран барилгын өвөрмөц хэв маягаар баригдсан. “Монгол шилтгээн” ХК нь зочид буудал, ресторан, наран шарлага, хурал семинар, уран сайхны тоглолтын хөтөлбөрүүд, өдрийн аялал болон 2009 оноос кейтерингийн үйлчилгээ /хоол, хүнсний хангамж/ үзүүлж эхэлсэн. 2011 онд “Монгол шилтгээн” ХК 98 өрөөг зочин хүлээн авах зориулалттайгаар бэлэн байлгаж, давтагдсан тоогоор 2310 өрөө, 358 гэр буудлаар нийтдээ 4268 зочин үйлчлүүлсэн нь нийт хүчин чадлынхаа 34 хувийг ашигласан байна. Нийт зочдын 58 хувь нь гадаадын зочид, дотоодын бие даан аялагчид 8 хувь, гэрээт байгууллагаар захиалгатай ирсэн жуулчин 30 хувь, бусад албан байгууллагын захиалгаар 14 орчим хувь, эсгий гэрээр үйлчлүүлсэн дотоодын амрагчид 30 орчим хувийг эзэлж байна. “Монгол шилтгээн” ХК нь улирлын чанартай үйл ажиллагаа явуулдагаас барилга байгууламж, тоног төхөөрөмжийн ашиглалтанд сөргөөр нөлөөлж, 10 гаруй өрөө болон Хаан өрөөнүүдээ хаасан байна. Мөн компанийн хувьд ажиллах хүчний асуудал хамгийн хүндрэлтэй байдаг. Хэдий мэргэжлийн сургуулиуд, хөдөлмөрийн биржүүдтэй байнга хамтран ажилладаг ч ажиллах хүчин дутмаг байдаг. Жишээ нь 2011 онд “Монгол шилтгээн” ХК-нд 165 хүн ажилд орсон боловч эдгээрийн 80 орчим хувь нь 5 сар ажилласан байна. “Монгол шилтгээн” ХК нь шинэ ажилчдыг чадварлаг боловсон хүчин болгохын тулд үйлчилгээний, харьцааны болон хөдөлмөр хамгааллын, галын аюулгүй ажиллагааны, хүнсний аюулгүй байдлын тухай сургалтуудыг холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран явуулдаг.

Дүгнэлт

“Монгол шилтгээн” ХК нь өмч хувьчлалаас хойш шинээр олон нийтэд санал болгон гаргасан анхны хувьцаат компани юм. Компанийн 2011 оны санхүүгийн тайлангаас харахад борлуулалтын орлого 2010 онтой харьцуулахад 239.57 сая төгрөг буюу 26.4 хувиар өсч, үүнтэй уялдаад борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг 47.41 сая төгрөг буюу 18.3 хувиар өсч, үйл ажиллагааны зардлын хувьд 111.98 сая төгрөг буюу 21.1 хувиар өссөн бөгөөд, үндсэн үйл ажиллагааны бус ашиг, алдагдлын хувьд 2010 онд 90.19 сая төгрөгийн ашигтай ажиллаж, 2011 онд 87.85 сая төгрөгийн алдагдалтай гарсан нь валютын ханшийн зөрүүний алдагдалтай холбоотой байна. Борлуулалтын орлого өссөн хэдий ч борлуулалтаа цаашид нэмэгдүүлэхэд гадаад эдийн засгийн нөлөөлөл буюу манай оронд ирэх жуулчны тооны хязгаарлагдмал байдал, аялал жуулчлалын салбарын цаашдын хөгжил, бодлогын асуудлууд нь нөлөөлж байна. Тиймээс компани зочид буудал, рестораны цогцолборт хийгдэх бүрэн хэмжээний шинэчлэл, сайжруулалт, засвар үйлчилгээ өөрөөр хэлбэл хөрөнгө оруулалтын асуудлыг цогцоор нь шийдэх, борлуулалтын орлогыг дотооддоо нэмэгдүүлэх боломжийг судлах хэрэгтэй. Ингэснээр үндсэн бус үйл ажиллагааны алдагдлаа багасгах боломжтой юм. 2011 онд компанийн нийт хөрөнгө 5535.10 сая төгрөг болж өнгөрсөн оноос 273.53 сая төгрөг буюу 5.2 хувиар өссөн, энэхүү өсөлтийн 44.81 сая төгрөгийг эзэмшигчийн өмчийн, 228.72 сая төгрөгийг богино хугацаат өр төлбөрийн хэмжээ эзэлж байна. Дээрх үзүүлэлтийг харахад борлуулсан бүтээгдэхүүний болон үзүүлсэн ажил үйлчилгээний өртөг өндөр, ялангуяа үйл ажиллагааны зардал өндөртэй байгаагаас борлуулалтын орлогод ногдох ашиг бага байна. “Монгол шилтгээн” ХК нь 2007 оноос хойш ногдол ашиг тараагаагүй байна. Үнэ ашгийн харьцаа (P/E) нь 2010 онд 33 байсан бол 2011 онд -132.3, нийт хөрөнгийн өгөөж (ROA) нь 2010 онд 3% байсан бол 2011 онд -1%, эзэмшигчийн өмчийн өгөөж (ROE) нь 2010 онд 5% байсан бол 2011 онд -2% болж буурч, харин үнэ, эзэмшигчийн өмчийн харьцаа (P/B) нь 2010 онд 1.5 байсан бол 2011 онд 2.2 болж өссөн байна.

¹ ХЭХ- Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал

